

GYŐRI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP, A GYŐRI FÜGGETLENSÉGI és 48-as PÁRT KÖZLÖNYE.

Helyben:	Előfizetési ára:	Vidéken:
egész évre . . . 16 K — f.	egész évre . . . 20 K — f.	egész évre . . . 20 K — f.
félévre 8 K — f.	félévre 10 K — f.	félévre 10 K — f.
negyedévre . . . 4 K — f.	negyedévre . . . 5 K — f.	negyedévre . . . 5 K — f.
egy óra 1 K 50 f.	egy óra 1 K 80 f.	egy óra 1 K 80 f.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. RAAB GÉZA.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
BÉKEFI DEZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Baross-ut 18. szám. I. emelet. Telefon 445.
Hirdetések árszabály szerint számítatnak.
Egyes szám ára 6 fillér.
Nyiltér sora 50 fillér.

Karácsony a politikában.

A belpolitikában éppen nincs karácsonyunk. Semmi új, semmi jó, semmi üdvös. Vagyunk abban az állapotban, amelyben a múlt karácsonykor voltunk, mégis azzal a különbséggel, hogy amily könnyen ment a kvóta emelés és amily könnyen fog menni minden emelés, ép oly arányban nehezen fog menni az önállóságunk létesítése. Amily könnyen fűzzük az összesítő kapcsokat a közös ügyekben a nemzet nyakára, ép oly nehezen szabadulunk a nem közös ügyekben eddigi béklyóinktól. Ennek okát azonban ne keressük idegenben, hanem itthon. Mihelyt arról van szó, hogy áldozzunk a közös érdekért, készen vagyunk mindenre, de akkor ha az önállóságunk kérdése kerül a szőnyegre megindul a tanácskozás lavinája és mivel a tanácskozás művészetében utolérhetetlenek vagyunk, következőleg csak tanácskozunk. Ezzel a dolog el is van intézve. Megmondtuk mi azt már régen, akképen, hogy ha valamit nem akarunk, csak külön bizottságra kell bízni, az eredmény feltétlenül bizonyos. Az önálló nemzeti bankot tehát eltanácskozunk addig, míg vége lesz ennek az országgyűlési ciklusnak. A jövő országgyűlés ismét megfogja választani a bankbizottságot és így tovább e bankbizottság állandósítva lesz, amely bizottság minden 10 esztendő végén ki fogja mondani, hogy a kérdés nincs eléggé előkészítve — megtanácskozva. Az állandó bankbizottság már azért is szükséges lesz, hogy fentartsuk az elvet, amely szerint jogunk van az önálló bankhoz, nehogy e jog elévülhessen.

Az önálló külön vámterületről ma nincs szó, mert a darabontok megszábadítottak bennünket ettől. Nehogy azonban ehhez való jogunk kétség tárgya lehessen, szervezni kellene egy állandó vámterületi bizottságot is, mely minden karácsony előtt ülésezne és egy-egy nyilatkozattal megajándékozna az országot.

A választói jog kérdéseivel is

csak ekként vagyunk. Persze, hogy azok, akik a magyarságnak ellenségei, és Ausztria szolgái, azoknak olyan választási törvény kellene, mely a magyar nemzetet végleg megtörné, a magyar állam sirját megásná és Lengyelország sorsára juttatná. Ebben a kérdésben mégis nagy a szerencsénk, mert a kérdés megoldását nem bízták semmiféle — bizottságra. Így valahogyan csak majd megcsinálódik a megoldás.

Előterbe lépett a pártok fuziójának kérdése is. Most a felett beszélgetnek, legyen-e kell-e fuzió? A fuzióra okvetlenül szükség van, csak az a kérdés, kik fuzionáljanak. A függetlenségi párt nem fuzionálhat, mert olaj a vízzel nem keverhető össze. Ezért nehéz a kérdés megoldása. A fuzió sem lenne más mint — koalíció, tehát a fuzió teljesen felesleges. 49-as alkotmánypárt korántsem lenne azonos az »alkotmányos 48-as párttal.« A 67-es politikát a nemzet buktatta meg és megfogja buktatni, ha kell még egyszer, azért kell a 48-as jelző az alkotmánypártnak, mint nyereség a mai koalícióból. A fuzió nekünk nem kell maradjon meg a koalíció addig átmenetnek, míg áttérhetünk az alkotmányos függetlenségi és 48-as párt elveinek uralmához, mely nemcsak az önálló nemzeti bankot jelenti hanem csak önállóságot. És ha ez eljövend, — akkor lesz igazi karácsonyunk.

A külpolitika sem jelez nekünk karácsonyi ünnepeket. Délről veszedelem fenyeget. A folyton lappangó tűz lángra lobbani készül. Hirlik, hogy tavaszra meglesz a balkáni hábrú, a melyben mi leszünk a főszereplők. A déli szlávok nem tudnak békén maradni. Már régen keresik az alkalmat, hogy ismét zavaroghassanak. Most elérkezettnek látják az időt. Katonáink már kellő erővel levonulnak, hát csak jöjjenek. Ezeknek jól esik, ha néha néha kinadrágozzák őket, hadd legyen nekik is — karácsonyuk!

Darányi a mezőgazdasági munkásokról.

Darányi földmiveltügyi miniszter a Revue de Hongrie egy közelebbi számában hosszabb tanulmányt írt az alatt a cím alatt, hogy: *A mezőgazdasági munka Magyarországon.* E cikk az előkelő francia politikai és gazdasági lapokban jelentékeny visszhangot keltett s ránk nézve természetesen igen nagy érdeklődést keltett. Darányi nagyobb kommentálásával tekinthetjük ugynevezett parasztpolitikájának. A cikk eszmémenete és tartalma rövid összefoglalásban a következő:

Az 1848-iki nagy földbirtok reform hosszn ideig nagyon jó hatással volt a magyar földművelő népre. A 80-as években azonban az általános gazdasági válságon kívül speciális csapások is érték Magyarországon. Mint a ragadós tüdőlob a filoxera pusztítása, a nyugati államok védvamos elzárkózása, majd a sertésvész, amely a kisgazdákat, munkásokat és gazdasági cselédek legfőbb jövedelmi forrását tette tönkre. Ekkor már a magyar parasztság nem is volt az előbbi jó módban. A parasztság birtokszerezése nem tudott lépést tartani a szaporodással és az előbbi jómódu birtokosok utódai törpebirtokosokká, majd teljesen birtoktalanokká váltak. Összeesett ezzel a természetes folyamattal és az általános mezőgazdasági depressióval a közterhek növekedése és az igények emelkedése is. Azt lehet mondani, hogy Magyarország földművelő népe a primitívebb állapotból a fejlettebbre való átmenetet a legkedvezőtlenebb gazdasági viszonyok között tette meg. Ilyen körülmények között találtak Magyarország mezőgazdasági munkásnépét a 90-es években ide is eljutott szociális mozgalmak.

A magyar kormány a 90-es évek közepén fogott hozzá a mezőgazdasági munkásnép anyagi helyzetének felkarolásához és rendezéséhez.

A munkásnép oktatása érdekében már előbb is tettek intézkedések, azonban ez intézkedések nagyobb arányú fejlődése csak a 90-es évek közepétől számítható. Ma már nagy arányokban folyik a gazdasági ismétlő iskolák, a népies gazdasági tanfolyamok, háziipari tanfolyamok és gazdasági előadások működése.

A mezőgazdasági kézimunkával foglalkozó néprétegoktatás azonban nem elégítette ki a mutatózó szükségeket. Kitént ugyanis, hogy a mezőgazdasági munka jogviszonyainak szabályozása, a békés és egészséges fejlődés érdekében újabb intézkedéseket igényel és hogy különösen a vagyonatlan munkásnép közvetlen és közvetett anyagi és erkölcsi támogatást igényel, melynek nyújtására a fennálló viszonyok között, az államkormány volt hivatva. Ezután plasztikus összefoglalását olvassuk a cikkben magyar törvényhozás és kormány szociálpolitikai in-

Meglepő olcsón kerülnek karácsony előtt eladásra:
ingek, nyakkendők, keztyűk, harisnyák, kalapok, férfi és női gyermekcipők, valamint legszebb ajándéktárgyak Lukács Ignácnál Győr, Baross-ut 8. Ugyanott az összes játékok minden elfogadható árban elárusíttatnak.

tézkedéseinek és a munkásnép gondozása fokozatos fejlődésének. Ma egész sora van az intézményeknek, amely a munkásnép anyagi és társadalmi előhaladását támogatja. A cikk befejező mondatai a következők:

„Mondjanak bármit is azok, akiknek ugyszólván hivatásszerű foglalkozásuk az, hogy a munkásság anyagi helyzetének leg-szöhetőbb színezésével elveszik a munkások munkakedvét és a tömegeket állandó forrongásba és elégedetlenségbe tartják: elvitázhatatlan tény az, hogy a magyar földmives osztály anyagi megerősödése és fejlődése szerte a hazában észlelhető.

Merész feltevés lenne azt állítani, hogy a magyar állam megoldotta már mindazon feladatait, amelyeket reá a szociális kérdés megoldásának nehéz munkája ró; egy azonban tény és ez az, hogy úgy bizony remélhetjük a magyar mezőgazdaság felvirágzását és annak keretében a mezőgazdasági munkásosztály lépésről-lépésre való anyagi megerősödését.

Ez a cél, amely felé minden aktív kormányfőfinak mulhatatlanul haladnia kell és amelynek elérésétől a magyar haza erőssége és jövője függ.

Az elmondottakból világosan kitűnik Darányi politikájának szelleme, amely ügy-szeretettől és hatalmas aktivitástól sugárzik. Csattanós felelet ez a nemzetközi szociális-ták tömegsztrájkjal való fenyegetésére.

Manapság, amikor minden előfeltétele meg van már annak, hogy a legszegényebb munkásból is vagyonos birtokos lehessen, amidőn a munkás viszonyait erélyes intézkedések szabályozzák, amikor küszöbön áll, hogy a munkásnép aggsága és rokkantsága esetére is megfelelő ellátást biztosíthasson magának, valóban érthetetlen lenne, ha a magyar munkásnép nem idehaza és a fenn-álló törvényes rend keretében igyekeznék megvalósítani életcéljait. Az olyan szellemű működés, mint amit Darányi fejt ki, nemcsak hatalmas munkálása az ország anyagi gyarapodásának, de egyúttal a legerősebb ellensúlyozója a nemzetközi szocialista izgatásoknak is.

Karácsony.

— A szeretet ünnepe. —

„Es az ige testté lön . . .“ Aki után az emberek milliói annyira időn keresztül sóvárogtak s akit a próféták, a zsidó nemzetet féltékenyen őrző férfiak oly epedve vártak,

A „Győri Napló“ tárcája.

Az utcán.

A Győri Napló eredeti tárcája.

Kart karba öltve, utcahosszat
Vidáman járunk, te meg én,
Elmulatunk a zsbongáson,
A zajgó népek tömegén.

Koldus ha jön, azt megsajnáljuk,
Kinevetjük a szeladont,
Ha monokliját felcsiptetve
Reád kacsintgat — a bolond!

A virágárus kis leánytól
Megveszünk minden ibolyát,
S vigasztaljuk szegénykét, hogyha
Elsirja bánatát, baját.

Ha két szerelmes megy előttünk,
Kart karba öltve, vidoran,
Én megszorítom kis kacsódat,
S te közelb simulsz boldogan.

De ha egy pár jön velünk szembe,
Szóltanul, némán, ridegen,
Szívünkben fájó érzés támad
S átborzong rajtunk hidegen.

Szótlanná lesz csicsergő ajkad,
Mosolygó arcod komorul,
Bántóvá lesz a zaj, zsbongás,
Kék ég, verőfény elborul.

Elsietünk mellettük félve,
Nem mondva, kérdeve, hogy hová,

karácsony éjjelén megszületett a betlehemi istállóban.

„Harmatozzátok egek fölülről, s felhők bocsássátok le az igazat, nyilják meg a föld hogy magjától kinőjjön az emberiség üdvözítője!“ S megjelent az »Ut Igazság és az Élet.« Hitre, Reményre és Szeretetre tanította testvéreit. „S e három közül legelső és mindenekfölötti a szeretet. Jézus egész élete életének minden ize eddig nem ismert szeretet.

Szeretete általános. Kivéteit nem ismer. Még a gyalázat fáján is az ellenség szeretetnek csodás szavaival leheli ki lelkét.

Szeretete kitartó. Akadályokat nem ismer. A föld pora és salakja messze esik tőle. Szeretete munkás. Evangéliumi tetteinek tükrében ezt láthatja mindenki. Se tükörben is megszólalnak az élet ajkai: Öltsetek fel engem!

Az első karácsony, a kicsi Betlehemben lefolyt világ esemény két korra osztotta az emberiség történelmét. E hatalmas választófal: az örök Szeretet. Ez az örök Szeretet kíván már kétezer éve utat törni minden ember szívébe és nem fog nyugodni, míg az emberek szívét meg nem hódította. Különböző világot megváltó elméletek keltek már szárnyra nyugatról s ha a gyakorlati életre ruházzuk őket, csak az következik, hogy akkor van bennünk életerő, ha a Keleten felragyogott betlehemi csillag után indulnak és Jézus tanára építenek. Örök világ-programm a betlehemi Jézus tana, melynek talpköve a mindent és mindenkit felölelő szeretet. Az a szeretet, mely az éhezőknek ételt, a szomjuhozóknak italt nyújt, a mely letörli a siránhozókról a könnyet, amely vigasztalja a bánkodókat és szomorúakat, mely gyógyítja a testi és lelki beteget, életre kelti a holtat, mely hazafias szeretettel sir Jeruzsálem falainál és vért izzadva siratja az emberiség tévedéseit, tüneteit.

Ez a szeretet terem boldogságot. S csakis ez a szeretet hirdetheti Isten dicsőségét s teremthet békét a földön élő s a boldogságot szünet nélkül kereső, jó akaratú embereknek.

Wagast József.

Az alkoholisták ellen.

A részegség mint enyhítőkörülmény.

Bírák, ügyészek, ügyvédek, hirlapírók, és mindazok akiknek hivatásuknál fogva módjukban van huzamosabb időn keresztül jelen a büntügyi tárgyalásokon, megfigyel-

De megátkozva azt a percet,
Mely őket elibénk hozá!

A bennem támadt kínos érzés
Csak sejtetem maradna bár!
De félek, hogy a mi szerelmünk
Jövendő képe ez a pár! . . .

Balla Miklós.

A HALOTT CSÓKJA.

Irtá: Salgó Károly.

A zene hivatagóan hangzott ki a virágillatos éjszakába! Vidám mulatság járta ott benn. A cigány szakadatlanul huzta, az ifjuság tüzesen lejtett fel és alá. Mindenki megtalálta azt a kört, hol elszórakozhatott. Öreg, fiatal, a szenvedélyes táncos, a kihatatlan borvitéz, a csendes mulató mind-mind jól érezte magát. Halmi, a háziur ugyan-csak kített magáért.

Az egyik asztal körül adomázó hazafiak itták a hegy levét s nagyokat nevettek. A szikrázó öletek estje volt ez a mai. Mint-ha minden ember levetette volna magáról az élet aggodalmainak köpenyét s egy másikat, diszesebbet, ragyogóbbat, a bohém világ ifjúvá varázsoló köntösét vette volna fel. Könnyelmű volt mindenki. Az estély képe egyre színesebb lett. Itt-ott táncoltak, másutt ismét csevegő párok alakultak, de a legnagyobb érdeklődés a tréfagyártó honfiakat vette körül. Majd megindult a játék. Aki érdekes szerelmi kalandot tudott mesélni, az csókot kapott a játszó hölgyek koszorujától. Jött is egyre-másra elő a sok

hették, hogy mindazok a vádlottak, kik különösen testi sértéssel vádoltatnak, igen csekély kivétellel, a részegséggel védekeznek. A vádlottak a bíró kérdésére eem tudom, nem emlékszemmel felelnek és megtagadnak minden felvilágosítást. Természetesen ilyen körülmények között a vádlott el sem szólhatja magát, a kereszkérdések hatása nullára redukálódik, bíróságnak pedig sokkal több munkát ad a vádlott részegségnek, illetőleg annak fokának megállapítása — mint magának a vádbeli cselekménynek.

A győri kir. törvényszék mint büntető bíróság a napokban egy királysértési pört tárgyal, amelyről röviden meg is emlékeztünk. A vádlott részegséggel védekezett — és a bíróság kénytelen volt mint enyhítő körülményt elfogadni és a vádlott mindössze 6 keti fogházbüntetéssel szabadult, olyan büncselekmény következményei alól, amely sokkal súlyosabb büntetést érdemel.

Ennek az ügynek a tárgyalása alkal-mával dr. Simon Rudolf királyi ügyész vádbeszéde keretében nagyon érdekes — jogi szempontból is nagyon fontos tényt szögezett le. Rámutatott ugyanis arra, hogy elérkezett az idő, midőn a bíróságnak szakítani kell a részegségnek, mint enyhítő körülménynek az alkalmazásától. Rámutatott arra, hogy a részegség önmagában is büntetendő cselekmény már pedig egy büntetendő cselekmény — enyhítő körülményről nem szól-galhat.

A magunkrészéről nagyon helyes és üdvös dolognak tartjuk, hogy az alkoholizmus üdvözlésére a társadalom minden faktora kezét fog és viribus unitis küzd a társadalom legnagyobb ellensége ellen.

Milyen üdvös dolog lenne például, ha a botrányos részegséget a kihágásból — vétségre emelnék fel a törvényhozók.

Ha a részegséget a büntetőbíróóságok szigorúan büntetnék — ezáltal elvesztené értékét mint enyhítőkörülmény.

Tegyük fel, hogy valaki megver valakit, bíróság elé kerül és kapna könnyű testi sértés vétségéért 1 havi fogházat. Amde a vádlott részegséggel védekezik — ezt az alítást megdönteni nem lehet — a bíróság kénytelen volna az eddigi gyakorlat szerint fölmenteni. Amde, ha a részegség vétsége volna minősíthető, a királyi ügyész felkelhetne és a vádlott önvallóása alapján kérhetné a megbüntetését és a bíróság elítélhetné mondjuk 1 havi fogházra. Tehát a verekedő ur nem testisértésért, hanem ré-

rabolt csók, a sok titokba kapott csók törté-riája.

Hargitai Kálmán ép most kezdett hozzá. Nyomott, komoran csengő hangja különös hatással volt a felhevült társaságra.

„Minden ember, ifju, vén a kapott, a lopott csók édességéről beszél. Hadd meséljek én egy olyan csókról, mely nem csatant el, de amely jobban égeti az ajkamat, mint száz valódi csók tüze. Másnál egy meg nem adott csók csak egy kosár, nálam életem tragédiája.

Már több mint tíz esztendeje történt. Vig, könnyelmű ifju valék. Az életet csak pezsgős oldaláról láttam, csak ifju hölgyek piros ajakára vágytam. Szaladtam minden virág után, míg végül komoly érzelmeim támadtak, egy virágnál megragadtam. Oly hölgyre akadtam, ki eleinte rám se hederített, nem vett tudomást rólam, nem foglalkozott komolyan velem. Ezért én foglalkoztam komolyan vele. Megkértem kezét. Kinevetett. De hisz igaza volt. Hogy néztem volna én ki, mint komoly családapa. De nem tágitottam s egyre közeledtem céloim felé.

Ép oly mulatság volt, mint a mai. Zalogost játszottunk. En valék a zalogos s Magda grófnő gyűrűje hozzám került. A bíró ítelt s a grófnőnek tőlem kelle kiváltania zalogát — csókért. Megtagadta. Én orozva akartam elrabolni s ő nevetve, mosolyogva menekült előlem.

— Majd mához egy évre barátom! Ha addig komolyan viseli magát megkapja a csókot s a gyűrűt is megtarthatja.

Természetesen fogadkoztam, ígéret-

szegségért ül egy hónapra, vagyis nem bírja ki az igazságszolgáltatás keze elől.

Amde nem csak ez volna elérhető — hanem igen üdvös volna az antialkoholizmus érdekében is — mert mégis csak meg kell gondolni mindenki, hogy részegeskedjen-e, ha minden egyébtől eltekintve, fogházbüntetéssel kell adóznia a szellemet és testet ölérkölcsstelen szenvedélyeért.

Addig is míg a részegség a kihágási törvénykönyvből a büntető törvénybe kerül — a rendőrség dolga, hogy szigorúan járjon el — míg a bíróság csak annyit tehet, hogy a tőle telhető legcsekélyebb mértékben számítja be enyhítő körülményül az ittas állapotot.

(s.)

Birálati megjegyzések.

— A mai szociológiáról. —

Irta: B. Zs.

Az elmúlt hét határan a társadalmi szervezkedés problémáinak érdekes fejtegetési jelentek meg a győri közönség előtt: Két társaság gyűlése folyt le, melyeken a mai társadalmi eszmék két véglete nyilatkoztak meg tudományos apparátusok kíséretében, tudományos formákban. A magyar társadalomtudományi és a társadalomtudományi társaság nyilatkozott előttünk egy-egy nagyérdemű szociális kérdésben.

Két végletet képviselnek mondok, mert az első a társadalmi berendezésünket a mai formában kívánja fenntartani, a másik egy egészen új, a maitól lényegesen elterő alapokra kívánja fektetni. Mindkettő törvényekre hivatkozik, mindkettő tárgyi bizonyítékokat hoz föl érvei mellett, mindkettő az igazságot váltja magáénak.

A szives érdeklődő, ha csak egy kevés tárgyilagosság iránti érveke is van meg fog akadni a két elmélet hallatára; mérlegelni fogja a hallottakat és arra az eredményre kell jönnie, hogy az egyik fel vétett az igazság ellen, az egyik irány képviselőinek okadatolása nem realis, mert hisz az igazság csak egy lehet, melynek meggyőző ereje, minden vitát kizárna s a két társaság a megtalált igazság ragyogó fényében agyútt működnek.

A két társadalmi felfogás kivívóinak vitája nem új, ismerik egymás felfogását, egymás érveit s minél erősebb a látszólagos érvük, annál távolabb kerülnek egymástól, annál kitgyenlíthetlenebb az ur, mi elválasztja őket.

A következtetés önkénytelen: itt egyik fél oldalán sincs az igazság, itt csak eszmé-

nyek vannak, itt csak óhajok, vágyak nyilatkoznak meg, melyek a subjektív lény belső világát tárják elénk, de nem az igazságot, két világnézet, mely minden csaknem az igazság, mert érzelmi alapokon épült s így legalább értékeket válthat ki. Két lyrai költemény, mely meghatja azt, kinek szívéhez szól, de nem tetszik annak, kinek más az érzés világa.

Emberek vagyunk, vannak eszményeink, melyeket lelki szervezetünknek megfelelően hirdetni kell, ez ábrándok a mi világunk, melyeknek megvalósulása életkérdésként áll előttünk, mert a boldogság jegyeit képezik... Küzdjünk is érte, ha opt muzmusunk enged s ez a küzdelem az élet balzsama.

Az ember azonban gondolkozó lény is, e lényisége mérsékli érzelmeinek túltengését a kritika által. Míg az érzelem az örökös változás világa, a gondolkozás az állandóság. Keresi azokat az egyezéseket, állandóságokat, melyeket nem befolyásol az idő, a hely, az egyén, azokat a motívumokat, melyek szükségképeinek, melyek törvények, melyek igazságok.

Az érzelem a művészeteket, a gondolkozás a tudományt teremti meg.

A társadalomtudományi társaságaink, mint címük is mutatja a tudomány művelését tűzték ki feladatuknak, tehát igazságot keresnek, törvényeket, melyek az emberi társulás processusában megnyilatkoznak. Sőt már a nagy törvényt is meg kellett találniok, mert hiszen a gyakorlati következtetéseket levonták belőle és kész tanokat hirdettek: az egyik a magántulajdon szentségét, a másik a nagy kommunizmust, mint oly gyakorlati rendet, mely az állítólagos társulási törvény konkvenciáját.

Lássuk igazuk van-e? Vizsgáljuk meg társaságaink törekvését. Az elv itt az, hogy a mai társadalmi rend jó, csupán némi kedvezőbb gazdasági megokolás kívánatos s ezért kell küzdeni, amott, hogy a jelentársadalmi berendezésünk rossz, meg kell másítani és egy újat teremteni, mindkettő a társadalom fejlődésének törvényére hivatkozik.

Ezzel szemben konstatálhatjuk, hogyha van törvénye a társadalom fejlődésének, ha csakugyan nem esetlegességek a társadalmi jelenségek, akkor e jelenségek szükségképeinek, mégpedig nemcsak a mut jelenségei azok, hanem a maiak is, sőt a jövője is annak kell lenni, melyeket megváltoztatni nem lehet, mert amint megváltoztatom, abban a pillanatban elveszti szükségképéniségét és megszűnik törvény lenni. Ha tehát megtaláltuk a fejlődés törvényét, akkor leghelyesebb, ha egyáltalában nem foglalkoznak a propa-

gativ-sociológiával, mert nélkülük is meg fog valósulni az, amit a fejlődés törvénye előírt, így csak keserű percekert szereznek egymásnak, sokszor személyeskedésio menő tusáikban.

De menjünk tovább! Ha van fejlődés törvénye, akkor ebben okvetlenül benne kell lenni a társadalom élete összes jelenségének, így mindkét társaság törekvése, munkája sem egyéb, mint egy-egy jelensége a társadalom fejlődésének, tehát működésük szintén a törvény egy jelensége, egy törvényé, mely nem let más, mint az embereknek a társadalmi berendezkedésre vonatkozó eszményeik meghatározója.

Eszmények? Kérde az olvasó; hisz ez nem a tudomány körébe, hanem a művészetek világába vezető lelki sajátunk. Akkor mily bázist nyerünk a szociologia tudományos műveléséhez.

Kétségtelen tehát, hogy a két társulatnak propagatív mivoltuknál fogva el kell vetni a törvényre való hivatkozás jogát. De minek nevezzük azt a tüneménycsoportot, melynek nincsenek törvényei, melyeknek összefüggését tehát nem ismerhetem, de a melyiket, ha mégis egységbe akarok foglalni csak is, a szép, jó, rossz, alkalmas, alkalmatlan stb. érzelmi hangulatok szempontjából tekinthetem.

Ezek a viszonyok a művészet körébe esnek. Ezt művelik szociologusaink hangulatokat árulnak a sikerért, de nem adnak tudományt. Adatokat közölnek, de megérteni nem tudják azokat.

De módszerük sem alkalmas arra, hogy igazsághoz jussanak.

Egyik fél a társadalmi rend helytelenségéből indult ki, a másik ezzel szemben nem minden védekezési szárdék nélkül a mai társadalmi rend elfogadható voltából, tehát mindketten supponáltak azt amit igazsággént az empirikus vizsgálatból fel kellett volna vezetniök. Ahelyett, hogy vizsgálták volna az emberi társulás tüneményét és megkeresték volna óvatos tárgyilagossággal az állandó relációkat és ezeket rendszereztek volna, felállították az eredményt vágyuknak megfelelően és kerestek hozzá igazolást, az ily eljárás minden, csak nem tudományos.

Ünnepi levél.

Győr, 1908. december 24.

Kedves Barna!

Karácsony ünnepén fogadja üdvözlémet és jókívánságomat. Azt hiszem ezzel leróttam maga iránt embertársi kötelességemet

Abban a pillanatban felborult a csónak. Egy óriási hullám felfordította s mi hatalmas ivben a vízbe zuhantunk. Egy pillanatra elvesztettem öntudatomat, de azután roppant erőfeszítéssel iparkodtam elérni a feldőlt járművet. Sikertült, de bár ne sikerült volna! Néhány lépésnyire Magda grófnő küzdött a habokkal. Esdeklően hívott segítségül:

— Segits Kálmánom! Ments meg! Jer! Magdád hív!

Nem mozdultam! A vitéz, a hencegő, a máskor vakmerőségig bátor Hargitai Kálmán némán, gyáván, fásultan nézte vergődő ideálját. Pedig oly szívhasogatón hangzott:

— Kálmán! Kálmán! Segits!
De belőlem akkor kiveszett minden gondolkodó képesség. A hangok az értelem felkeltése nélkül röppentek el fülem mellett. Egy megbénító tévhit foglalkoztatott csak. Im néhány lépésnyire tőlem egy sellő lebeg a habok fölött, ki felborította csónakom és most le akar csalni a nedves hullámsírba.

Majd összetéve kezeit, mintha imádkoznék, egy lelketrepő utolsó kiáltás — — s én ettől a jajszóttól magamhoz tértem. Egyetlen hatalmas lökessel a grófnőhöz siklottam.

De már későn! Eltűnt! S helyén a víz haragos zöld színben örvénylett, forrt, kavargott, mintha örült volna a nem mindennapos prédának.

Ez az én csókom története.

tem, hogy egy egy esztendeig úgy viselem magam, mint egy karmelita barát. S megtartam szavamat.

Elmúlt az esztendő és én beállítottam Magda grófnő kastélyába, mely a Balatonhoz közel terült el. Tele volt vendégekkel s hatalmas mulatság járt. Minden, minden az egy év előtti napra emlékeztetett. Rohantam a grófnőhöz s a csókot követeltem. De ő még mindig adta a közönyöst.

— Ne legyen kedvesem oly mohó! Halasszuk ünnepély utánra. Az legyen a koronája.

Beleegyeztem s nyomban belevetettem magamat a mulatozás s dorbézolás árájába, melyet egy év óta oly keservesen nélkülöztem. Badarság ám azt hinni, hogy aki egyszer könnyelmű volt, kiélvezte az élet savát, borsát, az oly könnyen komoly lesz, oly könnyen lemond arról, mi azelőtt élet-elemét képezte. S én mámorosan, megittasulva élveztem a társaság zaját, a bort, a pezsgőt.

Hirtelen örült ötlete támadt a társaság egy tagjának:

— Menjünk csónakázni a Balatonra. — Helyes! Hurráh! Eljen! — hangzott a helyeslés tarka összevisszaságban.

Néhány percnyi készülődés s csakhamar minden tért a párjával a tavon himbálódzott. Én Magda grófnővel kerültem egy csónakba. Kitűnő evezős voltam s a kis sajka csak úgy repült a tükörsima felületen. Egyre jobban s jobban maradtak

el a többiek. Apró járműveik csoportja a messzeségből uszó vadréce seregnek látszott. És mi egyre siklottunk tova. A szerelem fogva tartá minden érzékünket. Az én előbb még közönyös szépem oly boldogan ült a padkán. Nem beszéltem, csak éreztünk. S nem figyeltünk semmire. Nem láttunk, nem hallottunk.

Pedig ezalatt vésszesen beborult. Fenyegető felhők tornyosultak az égen s a víz azt a haragos zöld színt vette fel, mely a közeli háborgás előjele.

Egyszerre dühös szélroham ingatta meg a csónakot. Felriadva néztünk körül s én nagy erővel kezdtem visszafelé evezni. Esni kezdett. Az egész táj egy csapásra olyanak tűnt fel, mint valami sivár, szürke ködmező, mely szótlaná, elfásultá teszi az embert. A hullámok egyre haragosabban zúgtak körülöttünk. Az előrehaladás egyre nehezebb lett. Kétségbeesett erővel küzdtem, de már érzem, nem bírom soká. Ránéztem a grófnőre. Mosolygott, s valami csodálatos búbáj omlott el rajta. Esőből csapzott aranyászke fürtein megtört a gyér világosság s ő úgy nézett ki, mint a Balaton sellője, mintha ép akkor kelt volna ki a nedves hullámokból. Elvesztettem eszem. Nem láttam mást csak azt az édes madonna arcot, mely szemébe mosolygott a veszélynek. Hirtelen felugrottam, hogy átkaroljam, hogy magamhoz öleljem, hogy elraboljam tőle azt a csókot, azt az annyiszor kért, annyiszor megtagadott csókot.

mert ezáltal máris jó ünnepet csináltam magának.

Multkori levelében rébuszt adott fel nekem, sőt azt is kikötötte, hogy találós kérdését modern mesében oldjam meg.

Maga nagyon kedves. Felad egy oly kérdést, amit maga nem ért meg és kér olyan feleletet rá, amit senki sem értene, mert hisz a modern meséknek ez az egyik lényeges tulajdonságuk, hogy az írójukon kívül senki sem érti.

Egyéb ajándékot úgy sem adhatok, megpróbálkozom kérdése megfejtésével kívánsága szerint.

A magyar társadalomtudományi társulat győri fiókjáról volt szó, melynek céljait nem ismeri s arra kíváncsi: „Vajjon a tudományt akarják-e a társadalomba vinni, vagy megfordítva.”

Hát kedves Barna! Egyszer a szén, gondolkodni kezdett s felfedezte magában az értéket. Miután egymagában érvényesülni nem tudott, társul vett egy vaskályhát így egyesültem már ontották a zord télen a meleget.

Egy alkalommal aztán azt mondta a kályha a szénnek. „Te ennek így nincs célja. Emésztet magadat hiába, céltalanul s értékünket senki sem élvezheti. Juttassunk azoknak is, akiknek nincs. Erresszük hozzá az embereket, a társadalomnak bizonyos rétegét. Szólt és megcsinálták a — melegedő szobát. Ide jártak a társadalomnak a meleg után vágyó tagjai, akik amint megmelegedtek eszméket cseréltek, s csakhamar megfélekedve jötevéjükéről saját magukat igyekeztek előtérbe helyezni, sokszor — súlyos ökölcsepások árán is.

A kályha és a szén egy ideig csak néztek, aztán megállapodtak abban, hogy a tisztelt fázó tagok félre értették, vagy egyáltalán nem értették meg az intenciójukat, s miután így nem értek célt — becsukták a melegedő szobát.

Keresték kutatják a módot amellyel célhoz juthatnak s végre kisütötték „Ha a hegy nem megy — tisztességesen — Mohamedhez, akkor Mohamed megy a hegyhez. S megkezdte a szén a látogatását a szegény embereknél. Elment azokhoz is, akik ott voltak a melegedő szobában s azokhoz is akik — szeméremérzetből távolmaradtak, de szükségét érezték a melegnek. Így kezdték a szénosztást.

Hát kedves Barna. Érti-e, tudja-e, hogy a tudományt akarják-e bevinni a társadalomba, vagy megfordítva? Ha nem „egész” világos a felelet, akkor azt tulajdonítsa annak, hogy a kérdése sem egészen világos.”

Van itt Győrött egy ujság, melynek különösen egyes közleményei nagyon ügyesek. Ez az ujság a „Győri Ujság”. Tudja kedves Barna, hogy én szeretek mindent tisztán látni, érdeklődtem, hogy kik írják ennek a lapnak közleményeit. Ok azt mondták, hogy a szerkesztőség tagjai szerzik meg az anyagot az eredeti helyekről, s maguk is dolgozzák fel.

A minap olvastam a Győri Naplót, megjelenésekor, másnap pedig a Győri Ujságot, s azt tapasztaltam, hogy a közlemények egynémelyike nemcsak tárgyban nemcsak szóról-szóra, hanem betűről-betűre egyeznek. Mondja kedves Barna ugy-e ennek az az oka, nem kívánhatja senki, hogy kétfillérejtéjjel szedessenek lapot, amit maguk írjanak a szerkesztőség tagjai, azután ráadásul még egy másik jó krajcáros ujságot is adjanak ugyanazért a két fillérért.

Hát hiszen nem baj, ha átvágják a közleményeket, de ezt ismerjük is el.

Várom, mit fog most tenni a Győri Ujság nyírója, követendő példának mondom el a következőket:

Győri vizgyógyintézet

Ápáca-utca 23. sz. alatt.

Vezetőorvos: dr. Balázs Ernő.

Annak idején, mikor Mikszáth Kálmán még a Szegedi Naplónál volt, egy napon reá került a vezércikkírás sora. Mikszáth azonban, valami találkozója lévén a jégpályán — egy urral, nem írt vezércikket, hanem inkább csak „leadott”. A lap felelős szerkesztője csak másnap érkezett haza Szegedre, csodálkozva kap kézhez egy táviratot, melyben a következő állott:

Gratulálok tegnapi szép vezércikkükhöz. Alá volt pedig írva gróf Zichy neve, aki a Pesti Hirlapnak írt vezércikkeket.

A szerkesztőnek gyanus volt az ügy utána nézett a dolognak, s mikor Mikszáth bement a szerkesztőségbe haragosan mutatta neki a kapott táviratot.

Mikszáth a távirat elolvasása után ugyancsak táviratban a következő választ küldte:

„Ha hasonló jó vezércikkeket akar olvasni, olvassa el a Pesti Hirlapot.”

És ez tényleg így történt.

Isten vele!

Heraklesz.

Magda.

Írta: Bodnárné Pethő Ilona.

Magda a tizenhat évével, hamvas üde arcával s duzzadó alakjával, megejtően kíváncsi volt. Lelkében már asszonyi vágyak éltek s néha kiültek a szép sötét, mélabus szemeibe, melyekkel tudatlanul s kíváncsian bámult bele a bűnös világba a honnét rózsás ígéretek és kacagó fenyvesugarak integettek feléje biztatón. A lihegő véték s a szerelem lázas, sötét, téveteg utainak a tudata még nem derengett föl előtte és az első sejtése a férfiről, valami csodás, nagy boldogságot ígérő lehetett.

Egy külvárosi kis házban lakott az özvegy apjával, a ki a városba járt hivatalba és nem igen vigyázott a leányra. Kertjük mellett folyt el a Duna s Magda szép nyári alkonyatokon, néha kiment a folyó partra és gondolkodott holmi furcsaságok fölül a melyek szegény kis agyában öntudatra törekedtek.

És egyszer egy alkonyatkor amint egy fához támaszkodva, a végtelenbe sikló tekintettel nézett előre, egy férfi ment el mellette.

Egy festő volt, a ki kijött vonalakat, színeket mit látni a folyóparti alkonyatba és mikor meglátta a leányt megáll.

— Nagyszerű! — mondta maga elé. — Meg kell ismernem — s máris közeledt feléje levett kalappal, alázatosan, hogy megejtse.

És a leányka nem futott el, sőt mosolygott kedvesen és beszélt is a férfihöz kissé ostobán, de ravaszul. Mert ravasz a nő ha ostoba is és kissé hazug bár néha ösztönből öntudatlanul.

Attól kezdve aztán gyakran találkoztak a folyóparton. És az ismeretségük hetedik napján azt mondta a festő a leánynak:

— Szeretném, ha egyszer eljönne hozzám. Lefestném. Maga oly szép, hogy vétek volna ezt elmulasztani. Jöjjön el Magda csak egy órára, egy félórára naponként.

— Igen... talán — mondta a leány tétován. — Tudja félek, hogy meg tudják. De nem. Nem attól félek. Nem tudom mitől félek.

Csacsi! — mondta a művész izgatottan. — Nálam nem kell félni. Én jó barátja vagyok. Hígyje el a legjobb barátja.

— Nem! — mondta Magda riadtan. Nem megyek!

És azon a napon a festő, kicsit ridegben bucsuzott a leánytól mint egyébkor.

Magda pedig azon az éjjelen nem aludt egy parányit sem és másnap elment a művészhez.

— Eljöttem — mondta. A festő eléggően mosolygott. Megcsó-

kolta a kezét és karon fogva körül vezette a műteremben.

— Nézze Magda — szólt megállva egy kép előtt, a mely egy teljesen meztelen nőt ábrázolt — nézze így szeretném magát lefesteni.

— Így?! — csodálkozott a leány. — Így nem tehetem — mondta és lehajtotta pirban égő arcát.

— Miért? — kérdezte a férfi, a leány vergődésében gyönyörködve. — Hisz maga oly szép Magda, oly szép — szólt és végig simogatta az asszonyosan érett karját és a dagadozó keblét nézte sóváran.

— Aztán mikor festene? — kérdezte a leány.

— Azonnal kezdhethük. — És le kellene vetni a ruhámat mind? — Mind.

Pár percig gondolkodott, aztán összeszorította a száját dacosan és a kezét odanyújtotta bucsuzóra.

— Nem! — mondta és elment. Felentől azonban visszatért. Levetkőzött és oda állt lehajtott fővel, égő arccal.

A művész elragadtatva kiáltott föl: — Soha ilyen gyönyörű teremtetést! És pár nap múlva a szeretője lett.

Eltelt fél év és egy napon azt mondta a festő Magdának:

— Kis lányom, én holnap elutazom. Külföldre megyek és lehet, hogy sokáig nem láthatsz. Légy jó és mig távol leszek gondoldj rám szeretettel.

A leány egy kicsit sirt a hirre, de aztán lassan megnyugodott. Ha el kell menni a kedvesnek, hát elmegy, majd csak ismét visszajön.

Elbucsuztak és aztán Magda csak az emlékeinek élt és a viszontlátásról szólt csillogó forró álmokat.

Bejárta az első találkozásuk helyét s néha elment a festő lakása felé, hogy legalább az ablakait lássa. Es egy délután, mikor arra felé járt az utca tulsó oldalán a művészt pillantotta meg, karján egy fiatal nővel. Megállt, nézte és azt hitte meg kell halnia abban a pillanatban.

— Ő itthon van és velem nem tudtja — gondolta fájdalmasan; majd elrohant a festő lakására. Ott megtudta, hogy el se utazott.

Az utazásról szóló mesét csak arra szánta a művész, hogy Magdát eltávolítsa magától.

S mihelyt ez sikerült, már el is feledte. A művészetének már nem volt rá szüksége, a csókjait unta és terhére volt a nagy ragaszkodásával a buta kis lényre. Hát eldobta a legcsekélyebb lelkifurdalás nélkül. Mi volt neki egy leány? Virág, csemege, játék.

— Minden férfi leszakította volna az én helyemben — gondolta. És aki nem így tesz, ha alkalma van reá, az hülye.

Magda az egész éjszakát álmatlanul töpprengve töltötte és azon az éjjelen lélekben egészen át alakult, kivirult, megnőtt. Elhatározta, hogy tenni fog valamit, valami iszonyut. Boszut állani, vagy bármit, de tennie kell.

Fölkelt, oda állt a tükör elé s a reá vissza néző két szép szemben gonosz fény gyulladt ki.

— Szép vagyok — suttozta — nyitva van előttem az élet és ide adja minden gyönyörét. Ha akarom rózsákon alszom, aranyat eszem, verejtékben fürdöm férfiak verejtékében, asszonyok könnyében. Sülylyedek és ragyogok.

És megjelent képzetében a jövő, az örvény, a mely az illatos és ragyogást ígér. Látott elhízott, kopaszodó öreges urakat, harihorgas ifjakat, érezni vélte a simogatásukat a karján, a nyakán... Megborzongott.

A modern vizgyógyászat mindennemű eljárása, egybekötve **massage** kezelés, soványító kúrák, szénsavas fürdők, hőlégfelügyelet. — **ÓRAREND**: Nőknek d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig. Férfiaknak d. e. 6—10-ig, d. u. 12—1-ig, d. u. 6—7-ig. Azonkívül nőknek egyszerűbb vizmüveletek, fél fürdők, pakkolás stb. reggel 6—10 ig. Az intézet egész éven át nyitva. Vasár- és ünnepnap d. u. — — — a vizgyógyintézet zárva van.

Kutyák részére!

legyenek ezek bár vadász-, luxus-kutyák, vagy ölebek,

nincs jobb tápszer, mint

Fattinger kutyalepénye

Tápanyagokban gazdag kiadó, könnyen emészthető és legjobb hatású

50 kg. 23 korona a gyártelepről szállítva

5 kg. 3 kor. 20 fillér bérmentve

Tápszerek fiatal kutyák, gyenge kutyák, továbbá baromfiak, fécánok, galambok és házi nyulak részére.

Árjegyzéket ingyen küld:

POLSTERER H., állateledelgyár.
Wiener-Neustadt (Bécs-Ujhely)
Több mint 250 első díj!

Kosztelitz Vilmos

Győr, Deák Ferenc-utca 4. sz.
(a huspiac sarkán.)

Raktáron tartok:

Styria, KAYSER, Alfa kerékpárokat.

— A világhírű eredeti —

Viktória varrógépeket,

melyek igen alkalmasak a himző munkára.

Kayser, Rast, Gasser, SINGER varrógépek

kaphatók kedvező fizetési feltételek mellett.

■ 5 évi jótállás mellett. ■

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban

„M-i-i-t? — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigarettafüvek fadóboxban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadóbox egy értékes búvészártyát tartalmaz.

Ha Budapestre megyünk

el ne mulasszuk **Kaszás Lajos**

nagyvendéglőjét (volt MUHR vendéglő)

Népszínházzal szemben Rákóczi-ut

felkeresni, mert csak itt lehet igazi magyar konyhát találni.

■ A győriek kedvelt találkozó helye. ■

■ Kitűnő móri és csopaki borok. ■

Számos éremmel kitüntetve.

Alapított
1866.

Szabó Samu és Fia

Alapított
1866.

cs. és kir. szab. takaréktűzhely-gyáros, gép- és épület-lakatos

Hosszu-utca 21/a. ● ● GYŐR ● ● Hosszu-utca 21/a.

Ajánljuk szolid és legtökéletesebb szerkezetű szabad. takaréktűzhelyeinket a legegyszerűbb és a legdiszesebb kidolgozásban, ugyancsak a legújabb saját készítményű tűzhely-kályháinkat, valamint nagy raktárt tartunk a modern kor legtökéletesebb, folyton égő (Bauerbrand) kályhákból. — A nagyérdemű közönség gyors és pontos kiszolgálását modern technikai erőnkkel biztosítjuk.

— Szigoruan szabott árak! —

Róth bankházak

BUDAPEST.

Bank-központunk:
VI. Váci-körút 45. szám.

Bankhelyiségek:
Nagymező-utca 70. sz., Podmaniczky-utca sark.

Díjtalanul nyújtunk bárkinék szak-szerű fővilágosítást.

Válaszbélyeg mindenkor melléklendő.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra 10—75 éves törlesztésre 3%-3 1/2%-4%-4 1/2%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad betáblázásra 5—15 évre 5%-al, esetleg 5 1/2%-al.

Személy- és váltótárcsahitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2—10 1/2 évi időtartamra.

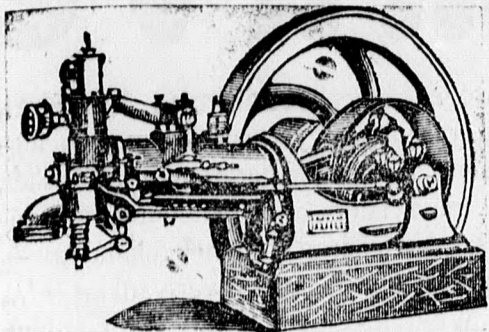
Tisztviselői kölcsönöket állami törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzüzetek és vállalatok részvényeire értékük 65%-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlába mellett. Tőzsdemegbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken letkísmeretesen és pontosan teljesítünk, mindenkor eredménnyel az artoyalmokat naponta díjtalanul közöljük.

Konvertálunk bármely belföldi pénzüzetet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személyi- és váltókölcsönt. Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzcsoportánál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le. Bankházunk képviselőjére megbízható egyéneket felvesszünk.

Győrvarmegye vezérképviselősege: lapunk kiadóhivatala.

Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár Részvénytársaság

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára szállítja az elismert legtekélyesebb, legtartósabb, legszabatosabb járásu, legbiztosabb és legolcsóbb üzemű benzín-, nyersolaj-, gáz-, acetylen-, szivógáz-motorokat és lokomobilokat. Vezérképviselés raktár: GELLÉRT IGNÁC és Tsa BUDAPEST, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Vetőgépek

„AGRICOLA“ újonnan javított tolókerék-rendszer szerint.

Acél ekék, — Boronák, — Hengerek.

Arató-gépek fűnek, herének.

Szénafordítók, Szénagyűjtők és arató gereblyék.

Széna-sajtók, Szalmasajtók, Bor- és gyümölcs-sajtók.

Hydraulikus sajtók.

Szőllő-zuzók, Szőlő-bogyózók.

Gyümölcs-zuzók, szőlő- és növény-permetezők.

Aszaló- és szárító készülékek gyümölcs és főzeléknek,

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyár, vasöntöde és gőzhámor.

Alapítva 1872.

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

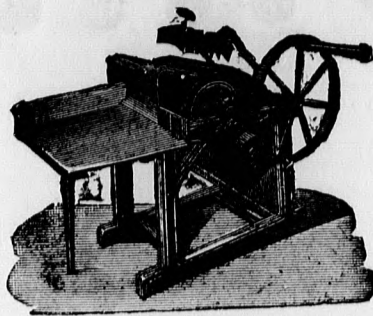
1050 munkás.

Kitüntetve több mint 600 arany, ezüst és bronz éremmel az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.
Képviselők és viszont elárusítók kerestetnek.

Cséplőgépek

szabad, új kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal kézi-, járgány és motorhajtásra.

Járgányok vonóállatok befogadására.

Legújabb gabona-tisztító rosták, Triurek és kukorica morzsolók, szecskavágók, darálók, répavágók.

Szállítható takaréktűzhelyek és takarmányfüllesztők, fordítható ganajlé-szivattyukat, valamint minden más fajta gazdasági gépeket legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

Győri szeszgyár- és finomító-részvénytársaság.

Hamuzsír és vegyi termékek gyára

Sürgőnycim: Szeszgyár.

Győrött.

Állami telefon: 15. szám.

Szállít legjobb minőségben finomított és denaturált

szeszt ipari és világítási célokra. Finomított hamu-

zsírt mindennemű foktartalommal, továbbá kén-

savas káliumot trágyázásra.

Minták és vegyelemzések kívánatra rendelkezésre bocsáttatnak.

Telefon 110. szám.

Győr szab. kir. város

Telefon 110. szám.

villamos műve

értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy **izzólámpa körteket**, tart raktáron 3—3 $\frac{1}{10}$ watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. A sima izzólámpa darabonként 72 fillér, homályos (matt), színes, fényképész lámpák és mindennemű izzólámpakülönlegességek ugyancsak kartelláron kerülnek eladásra. — Ugyanott kaphatók Nernst- és Osmium-lámpák, gyertyánként 1 $\frac{5}{10}$ watt fogyasztással. Árusítja a Wolfram-égőket 1 watt gyertyánkénti fogyasztással, valamint azonnal megszerzi az időközben megjelenő ujdonságokat

Csillárok, ivlámpák és villamos motorok

eredeti gyári árak mellett kaphatók. — A villamosmű elvállalja villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő árendmény. Költségvetések ingyen.

Magyar Waggon- és Gépgyár Részvény-társaság,

Alapítva 1897.

Győr.

Alapítva 1897.

Alaptőke 4.000,000 korona.

Épít:

vasuti kocsikat, hid- és vasszerkezeteket és automobiloikat;

épít és bérbe ad:

keskenyvágányu mezei- és erdei vasutakat és hozzávaló kocsikai.

Helyi 201.

Telefon

Interurban 202.